

Πως υπολογίζεται ο μέσος όρος βαθμολογίας

Κατ αρχήν ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) προκύπτει από το Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Για την εξαγωγή του Γενικού Μέσου Όρου για τους μαθητές της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου που διδάχτηκαν και δεύτερο μάθημα επιλογής, υπολογίζεται ο βαθμός και των δύο (2) μαθημάτων.

Προαγωγή, απόλυση και απόρριψη μαθητών

Για την προαγωγή και την απόλυση των μαθητών στο Ημερήσιο και Εσπερινό Γενικό Λύκειο απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5), ο οποίος προκύπτει από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής.

Τα μαθήματα

A Λυκείου

Τα μαθήματα της Α' τάξης του Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Α' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:

α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις και είναι τα εξής:

1. Ελληνική Γλώσσα (Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία και τρίωρη συνεξέταση των κλάδων Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία),
2. Μαθηματικά (Άλγεβρα και Γεωμετρία),
3. Ιστορία,
4. Φυσικές Επιστήμες (μόνο οι κλάδοι Φυσική και Χημεία),
5. Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)

β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας και τα μαθήματα Επιλογής, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις. αξιολόγηση των μαθητών/-τριών του Γενικού Λυκείου

B. Λυκείου

Τα μαθήματα της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Β' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:

α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα που εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις και είναι τα εξής:

Γενικής Παιδείας:

1. Ελληνική Γλώσσα (μόνο οι κλάδοι Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία σε τρίωρη συνεξέταση),
2. Ιστορία,
3. Φυσικές Επιστήμες (μόνο ο κλάδος Βιολογία),
4. Μαθηματικά (μόνο ο κλάδος Άλγεβρα για τους μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών),

5. Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία (μόνο για τους μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών),
6. και τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού.

β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις.

Γ Ημερήσιου Γενικού Λυκείου

Τα μαθήματα της Γ' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:

α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις και είναι τα εξής: Νέα Ελληνικά (με κλάδους τη Νεοελληνική Γλώσσα και τη Νεοελληνική Λογοτεχνία σε τρίωρη συνεξέταση), Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής, Ιστορία και Βιολογία.

β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας, τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού και τα μαθήματα Επιλογής, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις.

Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

Τα μαθήματα της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:

α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα που εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις και είναι τα εξής:

Γενικής Παιδείας:

1. Ελληνική Γλώσσα (μόνο οι κλάδοι Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία σε τρίωρη συνεξέταση)
2. Φυσικές Επιστήμες (μόνο ο κλάδος Βιολογία)
3. Μαθηματικά (μόνο ο κλάδος Άλγεβρα για τους μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών)
4. Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία (μόνο για τους μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών)
5. και τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού.

β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις.

Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

Τα μαθήματα της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:

α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις και είναι τα εξής:

Νέα Ελληνικά (με κλάδους τη Νεοελληνική Γλώσσα και τη Νεοελληνική Λογοτεχνία σε τρίωρη συνεξέταση), Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής, Ιστορία και Βιολογία.

β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας και τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις.

Ωριαίες γραπτές δοκιμασίες

Σε όλες τις τάξεις του Ημερησίου και του Εσπερινού Γενικού Λυκείου διενεργούνται στα μαθήματα όλων των Ομάδων δύο (2) υποχρεωτικές ωριαίες γραπτές δοκιμασίες, μία κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου και μία κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου με εξαίρεση τα μαθήματα Φυσική Αγωγή και Ερευνητικές δημιουργικές δραστηριότητες στα οποία δεν διενεργείται καμία γραπτή δοκιμασία.

Αν υπάρχει αντικειμενικό πρόβλημα, και η ωριαία γραπτή δοκιμασία του πρώτου τετραμήνου δεν πραγματοποιηθεί στο πρώτο τετράμηνο, τότε διενεργούνται και οι δύο (2) ωριαίες γραπτές δοκιμασίες στο δεύτερο τετράμηνο.

Τρόπος εξέτασης μαθημάτων

A. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

I. Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος Γενικής Παιδείας της Β΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους/στις μαθητές/-τριες, σε φωτοαντίγραφο, απόσπασμα διδαγμένου από το πρωτότυπο κειμένου 12 έως 20 στίχων, με νοηματική συνοχή και τους ζητούνται τα εξής:

α) Μετάφραση στη Νέα Ελληνική ενός τμήματός του που αποτελείται από οκτώ έως δέκα (8-10) στίχους.

β) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα και επιχειρήματα, στη στάση, στο ήθος ή στο χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη συσχέτιση του υπό εξέταση κειμένου με γραμματολογικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη του μαθήματος. Οι δύο (2) ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν από το πρωτότυπο απόσπασμα.

γ) Απάντηση σε μία (1) ερώτηση που ζητεί τη σύγκριση του εξεταζόμενου κειμένου με παράλληλο κείμενο σε νεοελληνικό λόγο, διδαγμένο (από τα μεταφρασμένα κείμενα των οποίων έχει γίνει σχετική επεξεργασία κατά τη διδακτική διαδικασία) ή αδιάδακτο που επιλέγεται από τον/τη διδάσκοντα/-ουσα. Για τις απαιτήσεις της σύγκρισης δίνεται στους/στις μαθητές/-τριες σε φωτοαντίγραφο το εν λόγω κείμενο.

δ) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις επί του δοθέντος από το πρωτότυπο διδαγμένου κειμένου (που είναι δυνατόν να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα) από τις οποίες:

i. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημσιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη συσχέτιση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα, κ.λπ. και

ii. μία (1) ερώτηση αποκλειστικά υφολογικού χαρακτήρα (εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα, λεξικογραμματικά φαινόμενα), προκειμένου να αναδειχθεί η λειτουργία συγκεκριμένων εκφραστικών επιλογών του συγγραφέα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες, οι δύο (2) ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα βαθμολογούνται με δεκαπέντε (15) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση σύγκρισης του εξεταζόμενου με παράλληλο κείμενο βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και τέλος καθεμία από τις ερωτήσεις υπό τα στοιχεία δ) i και δ) ii με δεκαπέντε (15) μονάδες.

II. Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Β΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Β΄ και Γ΄ τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου, καθώς και Αρχαία Ελληνική Γλώσσα της Ομάδας

Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου ισχύουν τα εξής:

1. Δίνονται στους μαθητές και στις μαθήτριες αποσπάσματα διδαγμένου κειμένου 12 – 20 στίχων με νοηματική συνοχή και τους ζητείται να απαντήσουν σε:

i) μία (1) ερώτηση κατανόησης με την οποία ζητείται να αποκωδικοποιήσουν σημεία του κειμένου και να αντλήσουν βασικές πληροφορίες που εντοπίζονται στο κείμενο. Η ερώτηση μπορεί να διαιρείται σε δύο υποερωτήματα με τη μορφή ερωτήσεων κλειστού τύπου (σωστού ή λάθους, πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών κ.λπ.) ή ανοικτού τύπου

ii) δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες/αξίες/ προβλήματα, σε στάσεις/ήθος/χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό/κοινωνικό/ πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του έργου, στη δομή/σύνθεση του κειμένου, σε υφολογικά/αισθητικά θέματα, με βάση το απόσπασμα

iii) μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος στο οποίο ανήκει το κείμενο, στον συγγραφέα ή στο έργο του

iv) μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική (σύνδεση λέξεων αρχαίας και νέας, διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, οικογένειες ομόρριζων λέξεων, απλών ή σύνθετων, συνώνυμα, αντώνυμα)

v) δίνεται παράλληλο κείμενο στη νέα ελληνική, διδαγμένο ή αδίδακτο, από την αρχαία ή νεότερη ελληνική γραμματεία, και καλούνται να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση ερμηνευτική, με την οποία ζητείται να συγκρίνουν το παράλληλο με το πρωτότυπο κείμενο.

2. Δίνεται, επίσης, αδίδακτο πεζό κείμενο αττικής διαλέκτου 12–20 στίχων στερεότυπης έκδοσης με νοηματική συνοχή. Στο αδίδακτο κείμενο προτάσσεται σύντομο σχετικό εισαγωγικό σημείωμα, μέσω του οποίου δίνονται εξωκειμενικές πληροφορίες απαραίτητες για την κατανόηση του κειμένου.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

i) να μεταφράσουν στα νέα ελληνικά μέρος του κειμένου από τέσσερις έως έξι στίχους

ii) να απαντήσουν σε μια ερώτηση κατανόησης που αναφέρεται στον νοηματικό άξονα του κειμένου

iii) να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση γραμματικής, η οποία μπορεί να αναλύεται σε δύο υποερωτήματα

iv. να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση συντακτικού (π.χ. αναγνώριση λέξεων/φράσεων/ προτάσεων/άλλων δομικών στοιχείων του κειμένου, μετασχηματισμός μέρους του κειμένου ως προς τη δομολειτουργική του διάσταση), η οποία μπορεί να επιμερίζεται σε δύο υποερωτήματα.

3. Κάθε ζητούμενη ερώτηση-δραστηριότητα που τίθεται για το διδαγμένο ή το παράλληλο ή το αδίδακτο κείμενο βαθμολογείται **με δέκα (10) μονάδες** της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

Για την εξέταση των παραπάνω θεμάτων, τόσο στο διδαγμένο όσο και στο αδίδακτο κείμενο, κρίνεται σκόπιμο να αξιοποιείται ποικιλία τύπων ασκήσεων/ερωτήσεων.

B. Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) και Νέα Ελληνικά (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία)

Οι δύο κλάδοι της Ελληνικής Γλώσσας (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) στις Α΄ και Β΄ τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου καθώς και οι δύο κλάδοι των Νέων Ελληνικών (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία) της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες. Τα θέματα δίνονται σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε κλάδο, οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους και αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς.

Ι. Ειδικότερα στον κλάδο της **Νέας Ελληνικής Γλώσσας/ Νεοελληνικής Γλώσσας:**

Δίνεται ένα μη λογοτεχνικό κείμενο, μη διδαγμένο, το οποίο μπορεί να είναι δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο.

Το κείμενο μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να απαντήσουν στα ζητούμενα τριών θεμάτων από τα οποία:

α) ένα (1) αφορά στην κατανόηση του κειμένου και διαιρείται σε δύο ερωτήματα και βαθμολογείται **με 30 μονάδες**. Η βαθμολογία επιμερίζεται στα δύο ερωτήματα ισοδύναμα (15+15).

β) ένα (1) αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε έως και τρία (3) ερωτήματα και βαθμολογείται **με 30 μονάδες**, και

γ) ένα (1) αφορά στην ερμηνεία-παραγωγή λόγου και βαθμολογείται **με 40 μονάδες**.

1. Το πρώτο θέμα αφορά στην ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών (σε αντιστοιχία με αυτά που έχουν διδαχθεί σε κάθε τάξη): α) να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω στοιχεία: πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, βασικές ιδέες και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει, σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας (σκοπό, κοινό, θέμα κ.ά), καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο (με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου) και β) να αποδίδουν περιληπτικά μέρος του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

2. Το δεύτερο θέμα αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο, ανά ερώτημα, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών /τριών είτε να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου· είτε να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις /φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου· είτε να αποδίδουν το περιεχόμενο της παραγράφου με πλαγιότιτλους· είτε να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις αλλάζοντας τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας, και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα· είτε να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.

3. Το τρίτο θέμα αφορά στην παραγωγή λόγου, με το οποίο ζητείται από τους/τις μαθητές /τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου, ανασκευάζουν θέσεις του ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο)

και έχει έκταση ανάλογα με την τάξη: Α΄ Λυκείου 250-300 λέξεις, Β΄ Λυκείου 300-350 λέξεις και Γ΄ Λυκείου 350-400 λέξεις.

II. Ειδικότερα στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας/ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας:

Δίνεται αδιάδακτο λογοτεχνικό κείμενο (ποίημα ή διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο), το οποίο συνοδεύεται από τρία (3) θέματα:

1. Το πρώτο θέμα αφορά στην ανάγνωση - κατανόηση του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται, ανά ερώτημα, η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών με ποικίλες ερωτήσεις (ανοικτού και κλειστού τύπου) είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, γεγονότα /αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, βασικά θέματα, ιδέες, προβληματισμούς που θέτει το κείμενο, αξίες που προβάλλει, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου· είτε να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου· είτε να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου. Μόνο ένα από αυτά μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και η απάντηση στην ερώτηση ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από 50 έως 60 λέξεις. Το θέμα βαθμολογείται **με 30 μονάδες**.

2. Το δεύτερο θέμα αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο, ανά ερώτημα, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών με ερωτήσεις ποικίλων τύπων είτε να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής· είτε να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες που δίνονται (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, ρηματικά πρόσωπα κ.ά.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος· είτε να αναγνωρίζουν εκφραστικά μέσα-τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος του κειμένου. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους. Το θέμα βαθμολογείται **με 30 μονάδες**.

3. Το τρίτο θέμα αφορά στην ερμηνεία και στην παραγωγή λόγου σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης ή δημιουργικού μετασχηματισμού. Ζητείται από τους μαθητές /-τριες να αξιολογήσουν ιδέες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες), να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα. Η έκταση του μαθητικού κειμένου κυμαίνεται από 100 έως 200 λέξεις, ανάλογα με την τάξη και τις απαιτήσεις του θέματος. Το θέμα βαθμολογείται **με 40 μονάδες**.

Γ. Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία

Η εξέταση στο μάθημα Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία της Β΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και των Β΄ και Γ΄ τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διάφορων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Καθένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει: μία ερώτηση με πέντε (5) υποερωτήματα Σωστού-Λάθους (5X3=15 Μονάδες) και δύο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που καθεμία βαθμολογείται με πέντε (5) Μονάδες (5X2=10 Μονάδες).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και η δεύτερη με δεκαπέντε (15) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα ευρείας ανάπτυξης που σχετίζονται άμεσα με δύο θεματικές ενότητες του μαθήματος. Τα θέματα προέρχονται είτε από το εκπαιδευτικό υλικό που περιλαμβάνεται στον φάκελο μαθήματος (σύντομα κείμενα, αποσπάσματα κειμένων, πολυτροπικό υλικό) είτε από άλλη πηγή που επιλέγουν οι εκπαιδευτικοί (απόσπασμα βιβλίου, άρθρο εφημερίδας, κ.λπ.). Στη δεύτερη περίπτωση, τα κείμενα που επιλέγονται πρέπει να σχετίζονται άμεσα με τις θεματικές ενότητες του μαθήματος και να είναι κατάλληλα, ως προς το ύψος και το περιεχόμενο, για μαθητές και μαθήτριες της Β΄ τάξης Λυκείου.

Οι ερωτήσεις κάθε θέματος, από δύο (2) έως τέσσερις (4), πρέπει να είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας και μέσω αυτών να ελέγχονται οι ικανότητες συνθετικής και κριτικής ανάλυσης αλλά και διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών, τις οποίες απέκτησαν οι μαθητές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας κάθε ερώτησης. Καθένα από τα δύο θέματα βαθμολογείται με (25) Μονάδες (25X2=50).

Η κατανομή της βαθμολογίας στις επιμέρους ερωτήσεις και των δύο ομάδων θεμάτων προσδιορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς».

Δ. Ερευνητικές δημιουργικές δραστηριότητες

Κάθε τμήμα ή ομάδα υποβάλλει προς αξιολόγηση ομαδικό Φάκελο της Ερευνητικής Δημιουργικής Δραστηριότητάς της. Η υποβολή του Φακέλου γίνεται με την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων της ομάδας στο τέλος του 1ου και 2ου τετραμήνου και μετά τη δημόσια παρουσίασή τους. Ο Φάκελος περιλαμβάνει: (α) έκθεση σχετικά με το θέμα της δραστηριότητας, τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν και τα συμπεράσματά της, (β) ένα σχετικό με το θέμα και τα συμπεράσματά τους τέχνημα (αφίσα, ιστοσελίδα, βίντεο, πόστερ, φυλλάδιο, κατασκευή, κ.λπ.) και (γ) ότι άλλο συμπληρωματικό υλικό σχετικό με την όλη εργασία τους κρίνουν τα μέλη της ομάδας.

Τα κριτήρια αξιολόγησης του ερευνητικού δημιουργικού έργου των μαθητών/-τριών περιλαμβάνουν: (α) τις διαδικασίες προγραμματισμού και υλοποίησης της δραστηριότητας, (β) το περιεχόμενο της ερευνητικής δημιουργικής δραστηριότητας, (γ) τη γλώσσα και τη δομή της έκθεσης και (δ) τον τρόπο της δημόσιας παρουσίασης της ομαδικής εργασίας. Το α αξιολογείται με 30 μονάδες, το β με 40 μονάδες, ενώ τα γ και δ με 15 μονάδες το καθένα. Για την καλύτερη ανατροφοδότηση των μαθητών/-τριών με βάση τα ανωτέρω κριτήρια δύναται συμπληρωματικά να χρησιμοποιείται από τον/την εκπαιδευτικό και κλίμακα διαβαθμισμένων κριτηρίων.

Η αξιολόγηση του ομαδικού έργου γίνεται με βάση τον ομαδικό Φάκελο της Ερευνητικής Δημιουργικής Δραστηριότητας. Με σημείο εκκίνησης τον βαθμό της ομαδικής εργασίας γίνεται και η βαθμολόγηση των μελών της ομάδας. Στη διαδικασία αυτή συνεκτιμώνται στοιχεία όπως το προσωπικό ημερολόγιο, όπου αυτό τηρείται, ο ατομικός φάκελος των μελών (ο οποίος θα περιλαμβάνει και την ατομική περιγραφική αποτίμηση της προσωπικής συμμετοχής που καταθέτει κάθε μαθητής/-ήτρια) και γενικότερα η συμβολή κάθε μέλους.

Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής/-ήτρια δεν προάγεται στην επόμενη τάξη και δεν έχει προβιβάσιμο βαθμό στην Ερευνητική Δημιουργική Δραστηριότητα, ο/η επιβλέπων/-ουσα εκπαιδευτικός ορίζει ένα τμήμα της Ερευνητικής Δημιουργικής Δραστηριότητας που κρίνει ότι πρέπει να επεξεργαστεί εκ νέου. Κατά τη διαδικασία επανεξέτασης τον Ιούνιο, ο μαθητής/η μαθήτρια υποβάλλει την εργασία του/της μαζί με τον ατομικό φάκελο προς επαναξιολόγηση.

